

In honorem professor emeritus Eugen Pusić (1916.-2016.)

Professor emeritus Eugen Pusić je bez dvojbe bio jedan od najvećih predstavnika hrvatske znanstvene scene svoga vremena. Svojim znanstvenim radom i akademskim djelovanjem obogatio je ne samo djelovanje Pravnog fakulteta, već i Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, ali i mnogih drugih institucija međunarodnog kalibra. Njegovi znanstveni interesi sežu od upravne znanosti do socijalnog prava, socijalne zaštite, upravnih sustava i samoupravljanja. Snažan doprinos dao je, ne samo akademskoj zajednici, već i društvu u cjelini te su njegov lik i djelo danas poznati diljem svijeta. Upravo je ova godina ta u kojoj se svakako trebamo sjetiti profesora Pusića. Naime, tomu je tako iz razloga što ova godina predstavlja stotu obljetnicu od godine njegova rođenja. Profesor Pusić rođen je u Zagrebu, 1. srpnja 1916. gdje je diplomirao i doktorirao na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 1939. godine. Kroz svoj životni i radni vijek obavljao je razne dužnosti. Tako 1945. profesor Pusić postaje Načelnik Odjela za socijalne poslove Gradskog narodnog odbora grada Zagreba. Već 1946. godine postaje načelnik odjela i pomoćnik republičkog sekretara za narodno zdravlje i socijalnu politiku Narodne Republike Hrvatske. Međutim, profesor Pusić nije zapostavljao svoju akademsku karijeru, stoga 1955. biva izabran za predavača, a 1957. u zvanje docenta. Titulu izvanrednog profesora stječe 1961., a redovitog 1965. na Pravnom fakultetu u Zagrebu, na katedri za Nauku o upravi. Izvanrednim članom Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti postaje 1975., a 1983. postaje i njezinim redovitim članom u razredu za društvene znanosti. Profesor Pusić u mirovinu odlazi 1986. godine. Pri Akademiji obavlja dužnost voditelja Kabineta za pravne, političke i sociološke znanosti „Juraj Križanić“ i to od 2008. do 2010. godine. Osim Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, bio je i dopisni član Slovenske akademije znanosti i umjetnosti od 2001. do 2010., te Crnogorske akademije znanosti i umjetnosti od 2006. do 2010. godine.

Osim nastavničke karijere u domovini, profesor Pusić svoje je znanstveno stvaralaštvo pripremao i radio i u inozemstvu. Kao pozvani predavač dugo boravi u Sjedinjenim Američkim Državama, gdje je radio na brojnim sveučilištima svjetskog glasa. Na University of Manchester odlazi 1963. godine, na University of California, Berkeley 1969. godine. Nadalje, tu su i University of Pennsylvania, Philadelphia gdje je prešao 1970. te University of Chicago gdje odlazi 1972. godine. Kao znanstveni član, profesor Pusić radio je na Institute of Social Studies, Den Haag te Center for Advanced Study in the Behavioral Sciences, Stanford. Kao pozvani znanstvenik 1981. radio je također i na Woodrow Wilson Center for Scholars.

Osim svoje znanstvene karijere, profesor Pusić gradio je karijeru i na drugim poljima svojih interesa. U International Council on Social Welfare, velikoj međunarodnoj nevladinoj organizaciji koja se bavi pitanjima socijalne pravde i socijalnog razvoja, bio je prvotno imenovan za člana Izvršnog odbora. Na tom položaju biva od 1956. do 1960. godine. Nakon toga, 1960. godine postaje potpredsjednikom te iste organizacije, a 1964. postaje predsjednikom, što ostaje sve do 1968. godine. Također, u nekoliko je navrata vršio dužnost

eksperta Ujedinjenih naroda za socijalna pitanja. Međutim, tu nije kraj njegovom angažmanu u toj velikoj svjetskoj organizaciji. Godine 1964. imenovan je za savjetnika Glavnog tajnika OUN-a za organizaciju tehničke pomoći u socijalnim službama. Osim aktivnosti i zaposlenja u organizacijama svjetskog značaja, Eugen Pusić bio je i predsjednik Saveza republičkih udruženja za upravne nauke i praksu od 1976 do 1980. godine.

Pri pregledu života i rada Eugena Pusića, nikako ne smijemo izostaviti njegove bibliografske uspjehe. Tu se prije svega o profesoru Pusiću može zaključiti da je bio vrlo plodonosan znanstvenik. Njegova široka paleta radova sadrži 18 autorskih knjiga i 35 knjiga ukupno objavljenih te preko 1300 znanstvenih i stručnih članaka objavljenih u zemlji i inozemstvu.

Tijekom svog djelovanja, Eugen Pusić nagrađen je četirima nagradama. Najprije 1965. godine dobiva Nagradu „dr. Božidar Adžija“ za knjigu „Lokalna zajednica“. Godine 1970. dobiva Nagradu „Rene Sand“ za doprinos u socijalnoj politici u svijetu. 1985. od Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije dobiva Republičku nagradu za životno djelo te na kraju 1990. Nagradu „dr. Vladimir Bakarić“ za knjigu „Društvena regulacija“.

Kao zaključak ovog kratkog pregleda životnog djela *professora emeritusa* Eugena Pusića možemo reći da je cijelim svojim bitkom i bićem težio znanstvenom napretku, ali ne samo sebe, već i društvene zajednice kojoj je pripadao. O tome s kolikim je žarom radio svoj posao svjedoče i bogata bibliografija te brojne nagrade koje je, kao priznanje svoje izvrsnosti, tijekom života dobio. Bio je veliki borac za socijalna prava i pravedniji sustav u kojem će svaki pojedinac pronaći svoje mjesto pod suncem. Danas, sto godina nakon njegovog rođenja i šest godina nakon njegove smrti možemo reći da je u tom svom nastojanju i težnji, barem djelomično i uspio.